

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

"Αρρο 76 3 5 2.

6615α 290

πυργός Δικαιοσύνης να αναγνώση ως διευπύνη το άρθρον.
Κύριε Ἀρχηγέ τῆς Ε.Κ.—Ν.Δ. θέλετε νὰ τεθοῦν εἰς ψη-
φοφορίαν αἱ τροπολογίαι σας;

ΓΕΩΡ. ΜΑΥΡΟΣ (Ἀρχηγὸς Ε.Κ.—Ν.Δ.). Νὰ ἀκούσω
πρῶτα τὸν κύριον Ὑπουργόν τῆς Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἔχει
τὸν λόγον.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἡ πρῶ-
τη καὶ ἡ δευτέρα παράγραφος παραμένουν ὡς ἔχουν. Ἡ παρ.
3 παραμένει ὡς ἔχει μέχρι τὸ «ἐν γένει ὄφελος πρῶτον». «Εἶναι ὅμως παραδεκτή τροπολογία ἡ προσθήκη ὑποβαλλο-
μένη ὑπὸ Ἀρχηγοῦ Κόμματος ἡ ομάδα κατὰ τὰ ἐν τῇ παρα-
γράφῃ 3 τοῦ άρθρου 73 ὀριζόμενα, προκειμένου περὶ σχεδίων
νόμου ἀναφερομένων» ὡς ἔχει τὸ κείμενον ἐν συνεχείᾳ «εἰς
τὴν ὁργάνωσιν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ὁργανι-
σμῶν δημοσίου ἐνδιαφέροντος, εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐν γένει
κατάστασιν τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν Στρατιωτικῶν
καὶ τῶν Ὁργάνων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τῶν ὑπαλλή-
λων Ὁργανισμῶν Τοπικῆς Αυτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομι-
κῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὡς καὶ Δημοσίων ἐν γένει
ἐπιχειρήσεων».

Οὕτως ἔχει ἐν τελικῇ διατυπώσει τὸ ἄρθρον 73.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριε Ἀρχηγέ τῆς Ε.Κ.—Ν.Δ., θέλετε
ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν σας;

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Δὲν θέλω ψηφοφορίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 73;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Δεκτόν, δεκτόν.

Μεθ' οὗ, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 73 τοῦ σχεδίου Συν-
τάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτω:

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

* Ἀρθρον 73.

1. Τὸ δικαίωμα προτάσεως νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν
καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

2. Σχέδια νόμων, ἀναφερόμενα, ὅπωςδήποτε, εἰς τὴν ὀπο-
νομήν συντάξεως καὶ τὰς προϋποθέσεις αὐτῆς, ὑποβάλλο-
νται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, μετὰ γνωμο-
δότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, προκειμένου δὲ περὶ συν-
τάξεων βαρυνουσῶν τὸν προϋπολογισμὸν ὁργανισμῶν τοπικῆς
αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δι-
καίου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν
Οἰκονομικῶν. Τοιαῦτα περὶ συντάξεων σχέδια νόμων πρέπει
νὰ εἶναι εἰδικά, μὴ ἐπιτροπομένης, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος,
τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκο-
ποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

3. Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη
εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς,
ἐφ' ὅσον συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, τῶν ὁργανι-
σμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων
δημοσίου δικαίου, δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ τῆς περιου-
σίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὄφελος
προσώπου. Εἶναι ὅμως παραδεκτή τροπολογία ἢ προσθήκη
ὑποβαλλομένη ὑπὸ Ἀρχηγοῦ κόμματος ἢ ομάδος κατὰ τὰ
ἐν παραγράφῃ 3 τοῦ άρθρου 74 ὀριζόμενα προκειμένου περὶ
σχεδίων νόμων ἀναφερομένων εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῶν δημο-
σίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὁργανισμῶν δημοσίου ἐνδιαφέροντος,
εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν δημοσίων ὑπαλ-
λήλων, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὁργάνων τῶν σωμάτων
ἀσφαλείας καὶ τῶν ὑπαλλήλων ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτο-
διοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου,
ὡς καὶ δημοσίων ἐν γένει ἐπιχειρήσεων.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Θὰ παρε-
κάλουν τοὺς κυρίους συναδέλφους, καὶ τῆς Συμπολιτεύσεως

καὶ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, νὰ περιορίσουν τὰς ὁμιλίας εἰς
τὸ 10λεπτον καὶ νὰ περιορισθῇ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁμιλη-
τῶν. Ὁμιλοῦμεν ἐπὶ 3 1/2 ὥρες δι' ἓνα ἄρθρον, ἐπὶ τοῦ
ὁποίου οὐσιαστικὰ δὲν εἴχαμε διαφωνίας.

—ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀρθρον 74.

Ὁ κύριος Ἀλαβάνος ἔχει τὸν λόγον.

ΝΙΚ. ΑΛΑΒΑΝΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, θὰ παρακάλουν, νὰ
προηγηθῇ ὁ κύριος Παπαπολίτης, ὡς εἰδικὸς ὁμιλητὴς ἐπὶ
τοῦ άρθρου 74.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κύριος Παπαπολίτης ἔχει τὸν λόγον.

Ν. ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, ἡ παράγραφος
1 τοῦ άρθρου 74, ὅσο καὶ ἂν φαίνεται ἀδύνα, ὁδηγεῖ πρᾶγματι
εἰς μίαν καταδυναστευσιν τοῦ δικαιώματος τῆς Ἀντιπολιτεύ-
σεως, διὰ τὴν Νομοθετικὴν λειτουργίαν. Ἀποτελεῖ ἀστυνόμευ-
σιν, διότι πρᾶγματι συνιστᾷ ἓνα ὄργανον εἰς τὸ ὅποιον ἐὰν πα-
ραπεμφθῇ μία πρότασις νόμου θὰ πάη εἰς τὰς Καλένδας.

Τὸ ἄρθρον αὐτὸ λέγει: «Πᾶν σχέδιον καὶ πρότασις νόμου
συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρὸ δὲ
τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὴν Βουλὴν, Ὁλομέλειαν ἢ Τμήμα-
τα, δύνανται νὰ παραπέμπωνται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς εἰδικὴν
νομοπαρασκευαστικὴν Ἐπιτροπὴν, ὡς εἰδικώτερον νόμος θέλει
ὀρίσει».

Ἐπὶ τοῦ άρθρου 74, ἡ Ε.Κ.—Ν.Δ. προτείνει τὰ ἐξῆς:

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 1η

Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς πρώτης παραγράφου ἀντικαθίστα-
ται ὡς ἐξῆς:

«Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑπο-
χρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, δύνανται δὲ νὰ δια-
βιβάζονται πρὸς νομοτεχνικὴν ἐξέτασιν εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρ-
θρον 65 παρ. 5 ἐπιστημονικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βουλῆς, ἥτις
ὑποβάλλει ἐντὸς ταυτοποιημένης προθεσμίας σχετικὴν ἐκθεσιν,
ὡς εἰδικώτερον ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς θέλει ὀρίσει».

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 2α

Ἡ τρίτη παράγραφος διαγράφεται, ἄλλως ἀντικαθίστα-
ται ὡς ἐξῆς:

«Τροπολογίαι βουλευτῶν ἐπὶ σχεδίων καὶ προτάσεων νόμων
ὑποβάλλονται μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς κατ' ἄρθρον συζητή-
σεως δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν ἀνευ τῆς συγκατάθεσεως
τῆς Κυβερνήσεως, πλην ἂν ἀναφέρονται εἰς διατάξεις τρο-
ποποιηθείσας ὑπ' αὐτῆς».

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Κύριε Παπαπο-
λίτη, μοῦ ἐπιτρέπετε; Ἐχete ὑπ' ὄψει σας τὴν τροπολογίαν
ποὺ ἔκκαμα δεκτὴν;

Ν. ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗΣ. Δὲν τὴν εἶδα, κύριε Ὑπουργέ.
Δὲν ἔχει διανεμηθῇ αὐτὴ ἡ τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐχει διανεμηθῇ κύριε Παπαπολίτη.

ΚΩΝ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἡ τροπολο-
γία ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑπο-
χρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρὸ δὲ τῆς εἰσαγω-
γῆς αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, Ὁλομέλειαν ἢ Τμήματα δύνανται νὰ
παραπέμπεται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν ἐν παραγράφῃ 5
τοῦ άρθρου 65 ὑπηρεσίαν, ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς».

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ θὰ σᾶς διαβάσω καὶ τὰς ἐπομένους τροπο-
λογίας ὥστε νὰ συζητῶμεν ἐπ' αὐτῶν τὰς ὁποίας πρᾶγματι
ἔχμεν ἀποδεχθῇ: «Διαγράφεται τὸ προστεθὲν ἐ' ἐδάφιον εἰς
τὴν παράγραφον 1 τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγμα-
τος», ὡς περιττόν.

Ἦρχομεν καὶ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ σχεδίου, ἡ ὁποία
ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἀντιστοίχου παραγράφου τοῦ Κυβερνη-
τικοῦ σχεδίου, διατυπωμένης ὡς ἀκολουθεῖ: «Τροπολογία
Βουλευτῶν ἐπὶ σχεδίων νόμων καὶ προτάσεων τῆς ἀρμοδιότη-
τος τῆς Ὁλομέλειας ἢ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς, δὲν εἰσά-

γονται προς συζήτησιν εάν δὲν ὑποβληθῶν μέχρι καὶ τῆς προτερίας τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς συζήτησεως, ἐκτός εάν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτὴν συγκατατίθεται καὶ ἡ Κυβέρνησις.

Εἶναι ἀκριβὲς αὐτὸ, εἰς ὃ παραπέμφαμεν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἡ παράγραφος 6 τοῦ αὐτοῦ σχεδίου τῆς Ὀλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς διαγράφεται. Βάτει αὐτῶν τῶν τροπολογιῶν, θὰ ἤθελα νὰ ἀκούσω τὰς ἀποφάσεις σας. Νομίζω, ὅτι τὰς προλάβουμε, κύριε Παπαπολίτης.

Ν. ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗΣ. Ὅχι, κύριε Ὑπουργέ, διότι ὡς πρὸς τὴν παράγραφον 1, συμφωνοῦμεν ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ἐδάφιον, ὅπως τὸ ἐτροποποιήσαμεν, διότι εἶναι σχεδὸν ἡ ἰδική μας τροπολογία. Ἀλλὰ ὡς πρὸς τὸ δευτέρον ἐδάφιον, τὸ ὁποῖον σεῖς διαγράφετε νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ διαγραφῇ δι' ἓνα καὶ μόνον λόγον. Διότι, εἰν δὲν ἔχη κατατεθῇ ὁ προϋπολογισμός, δὲν ἠμποροῦμε νὰ γνωρίζωμε πὺ θὰ διατεθῶν τὰ χρήματα. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον θέλωμε νὰ ὑπάρχῃ αὐτὴ ἡ παράγραφος, ὅτι δηλαδὴ, προκειμένου περὶ φορολογικῶν νομοσχεδίων ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθέσις περιλαμβάνει ὑποχρεωτικῶς τὸν τρόπον διαθέσεως τῶν ἐπιδιωκομένων ἐσόδων. Τὴν ἔχει ψηφίσει τὴν διάταξιν αὐτὴν καὶ ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὴν τρίτην παράγραφον, ἡμεῖς ἐπιμένουμε νὰ τεθῇ «μέχρι τῆς πρώτης συζήτησεως». Ἀλλὰ, ἐφόσον ἔχει τροποποιηθῇ, δὲν διαφωνοῦμεν. Ὡς πρὸς τὴν παράγραφον 6, εἰς τὴν ὁποῖαν ὑπάρχει τροπολογία καὶ τῶν Βουλευτῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπιμένουμε νὰ μὴ διαγραφῇ. Ἀντιθέτως, πρέπει ὅλες αἱ τροπολογίαι νὰ συσχετισθῶν ἡ νὰ ληφθῶν κατὰ σειράν προτιμήσεως. Διότι, ἡ παράγραφος 6 λέγει: «Εάν κατατεθῶν πλείονες προτάσεις καὶ σχέδια νόμων περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἀπαιτῶνται συνεισάγονται καὶ συζητοῦνται ὁμοῦ. Ἐδῶ, ἠμπορεῖ νὰ συμβῇ τὸ ἐξῆς, κύριε Πρόεδρε: Ὑποβάλλει ἡ Ἀντιπολίτευσις, μίαν πρότασιν νόμου καὶ εὐθὺς ὡς τὸ πληροφορεῖται ἡ Κυβέρνησις, ὑποβάλλει μίαν ἄλλην πρότασιν νόμου καὶ τὴν προσδιορίζει μετὰ τρεῖς μῆνες.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ὑπάρχει καὶ ἐδῶ τροπολογία τοῦ κυρίου Κύρκου, κύριοι συνάδελφοι.

Ν. ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗΣ. Ἡμεῖς ἐπιμένουμε νὰ μὴ διαγραφῇ ἡ παράγραφος αὐτή, διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον τὰς εἶπα.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, παρακολουθῶ πάντοτε μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὴς παρατηρήσεις τοῦ κυρίου Παπαπολίτη, οἱ ὁποῖες ἔχουν βάθος. Ἀλλὰ, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, ὡς οἰκονομολόγος, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ διαφωνήσω.

Δὲν βλέπω, πῶς εἶναι δυνατόν γενικὰ νὰ συσχετίσωμε συγχεκριμένα ἐσοδα μὲ συγκεκριμένα ἐξόδα. Ὁ προϋπολογισμός εἶναι μία ὑπόθεσις ἀνεαῖα. Ἡμπερὶ νὰ φαντασθῶ εἰδικὰς περιπτώσεις ὅπου πράγματι ἀπαιτεῖται ἓνα εἰδικὸν ἐξόδον καὶ ὑπάρχει καὶ μία εἰδικὴ ἐπιθέσεισι πὺ συσχετίζεται μὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι καρποῦνται ὠριμένα ὠφέλη. Ἀλλὰ, γενικώτερον θὰ πρέπει νὰ ἔχη τὴν εὐχέρειαν, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ Κυβέρνησις, νὰ ἐπιλέγῃ τὰ κατ' ἰδίαν ἐσοδὰ τῆς, ἄσχετα ἀπὸ τὴν κατανόμην τοῦ συνολικοῦ προϋπολογισμοῦ, κατὰ κατηγορίαν ἐξόδων. Ἡμπερὶ νὰ φαντασθῶ περιπτώσιν ὅπου θὰ συμφωνήσω μὲ τὸν κύριον Παπαπολίτην, ἀλλὰ γενικὰ νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δεσμευθῇ ἡ Κυβέρνησις, ἀπὸ Συνταγματικὴν διάταξιν.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κύριος Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, ἔχει τὸν λόγον.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντ./σμοῦ). Συμφωνῶ 100% μὲ ὅσα εἶπεν ὁ κύριος Πρόεδρος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ἡ προσθήκη, διασπᾷ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνότητος τοῦ προϋπολογισμοῦ. Πῶς εἶναι δυνατόν εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιπτώσεων, νὰ προσδιορίσῃ κανεῖς πὺ εἰδικῶς θὰ διαθέτῃ τὰ ἐσοδα ἐκ τοῦ α' φόρου; Τί θὰ εἴπωμε, δηλαδὴ, ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν φόρον, θὰ πληρώσωμε τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ μὲ τὸν ἄλλον φόρον, θὰ πληρώσωμε τὰ Τεχνάρματα; Θὰ ἔχωμε 32 προϋπολογι-

σμούς ἐσόδων καὶ ἀντιστοίχους προϋπολογισμούς ἐξόδων. Αὐτὸ εἶναι ἀπλοῦστατα ἀδύνατον. Δι' αὐτὸ, δὲν ἦτο νοητόν, παρὰ νὰ διαγραφῇ ἡ προσθήκη αὐτή, δηλαδὴ, ὁλόκληρον τὸ ἐδάφιον 2.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Εἰμεθα σύμφωνοι νὰ διαγραφῇ, κύριε Ὑπουργέ. Δὲν ὑπάρχει θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κύριος Ν. Ἀλαβάνος, ἔχει τὸν λόγον.

Ν. ΑΛΑΒΑΝΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, τὸ ἄρθρον 74 τοῦ σχεδίου Συντάγματος, παρακατεῖται περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν νόμων. Βεβαίως, ὅταν ὁμιλοῦμεν διὰ πᾶν σχέδιον ἡ πᾶσαν πρότασιν νόμου, ἐξυπακούεται, ὅτι τὸ σχέδιον νόμου ἡ ἡ πρότασις, δύναται νὰ προέρχεται εἴτε ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, εἴτε ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Διότι εἶναι γνωστόν, ὅτι ἕκαστος βουλευτῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑποβάλῃ προτάσεις νόμων.

Εἶναι γνωστόν, ἐκ τῆς μακρᾶς πείρας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, ὅτι οἱ προτάσεις νόμων, αἱ προερχόμεναι ἀπὸ βουλευτάς, σπανίως ἔρχονται πρὸς συζήτησιν. Ὑπάρχει ἐν προκειμένῳ, μία τροπολογία τοῦ συναδέλφου κυρίου Κύρκου, τὴν ὁποῖαν ἔχει υἱοθετήσῃ καὶ ἡ Ε.Κ.—Ν.Δ., ὅτι πρέπει τοὺς ἁπλοῦς τῆς τροπολογίας αὐτῆς δις τοῦ μηνὸς —ἐγὼ θὰ ἔλεγα ἅπαξ τοῦ μηνὸς— νὰ προσδιορίζεται καὶ νὰ προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ, ἐν ἄρθρον διὰ συζήτησιν τῶν προτάσεων αὐτῶν.

Νομίζω, κύριε Ὑπουργέ, ὅτι δὲν ἔχετε ἀντίρρηση νὰ μὴ ὡς παράγραφος 6.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Δὲν ἔχω. Θὰ ἤθελα, ὅμως, νὰ μοῦ δώσετε τὸ καίμενον.

Ν. ΑΛΑΒΑΝΟΣ. Βεβαίως, τὸ ἄρθρον 74, εἰς τὴν πρώτην παράγραφον, ὡς εἶναι διατυπωμένη, δὲν μᾶς ἱκανοποιεῖ, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους ἀνέπτυξε καὶ ὁ συνάδελφος καὶ εἰδικὸς ἀγορητῆς κύριος Παπαπολίτης. Μετὰ τὴν τροπολογίαν, ἡ ὁποῖα ἐκυκλοφόρησε, ἐπέρχεται σύγκρουσις ἀποφσεων, μὲ μία διαφορά, κύριε Ὑπουργέ. Εἰς τὴν τροπολογίαν 5, «ὅτι πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἡ δὲ εἰσήγησις αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν, Ὀλομέλειαν καὶ Τμήματα, δύναται νὰ παραπέμπεται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 65 ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς. Συμφωνῶ ἐπ' αὐτοῦ, εἰν προτεθῇ νὰ παραπέμπεται πρὸς νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν».

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Τὴν δέχομαι.

Ν. ΑΛΑΒΑΝΟΣ. Κύριοι συνάδελφοι, ὡς ἀνέφερον καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ε.Κ.—Ν.Δ. κύριος Μαύρος καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., εἰμεθα σύμφωνοι εἰς τὴν διαγραφὴν, διὰ νὰ μὴ διασπαθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνότητος τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1.

Κύριε Ὑπουργέ, εἰς τὸ δευτέρον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 74, ὁρίζεται «αἱ εἰς τὴν Βουλὴν κατατεθέναι προτάσεις καὶ σχέδια νόμων παραπέμπονται εἰς τὴν οἰκίαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν. Ὑποβληθείσης ἐκθέσεως, ἡ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν ταύτης, εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν». Ἐκεῖ, κύριε Ὑπουργέ, νομίζω ὅτι αὐτὸ δὲν προβλέπεται, οὐτε ὑπὸ τοῦ καίμενου, οὐτε ὑπὸ τῆς τροπολογίας, ἡ ὁποῖα ἐκυκλοφόρησε, δηλαδὴ, ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ μία προθεσμία. Διότι δὲν εἶναι δυνατόν ἐξ ἀπὸρῆς νὰ καταλαμβάνονται οἱ βουλευτῆς καὶ νὰ μὴ ἔχουν τὸν καιρὸν νὰ μελετήσουν τὰ νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα εἶναι ἔτοιμα ἀπὸ τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν. Ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ μὴ «εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν μετὰ παρέλευσιν τοῦλάχιστον τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου» καὶ προτείνω αὐτὴν τὴν τροπολογίαν νὰ τὴν υἱοθετήσετε, κύριε Ὑπουργέ, κατὰ ὅτι ἔχετε τὸ δικαίωμα κατὰ τὸ ψήφισμα νὰ τὴν υἱοθετήσετε.

Κ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Πρ. τῆς Βουλῆς). Κύριε Πρόεδρε, νομίζω καὶ ἐγὼ, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κυρίου Ἀλαβάνου, συμπληρουμένη ὁμοῦ.

Ἡ παράγραφος 2 ἐπομένως, πρέπει νὰ διατυπωθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Αἱ εἰς τὴν Βουλὴν κατατιθέμεναι προτάσεις καὶ σχέδια νόμων, παραπέμπονται εἰς τὴν οἰκείαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν. ὑποβληθείσης δὲ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἡ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προεδρίας πρὸς ὑποβολὴν αὐτῆς, εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἑκτοσὶ ἡμερῶν, ἐκτός ἐάν ἔχουν χαρακτηρισθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ὡς ἐπείγοντες χαρακτηήρες». Ἡ συζήτησις ἀρχεται μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν κλπ., ὡς προβλέπεται εἰς τὸ καίμενον ἀκριβῶς τοῦ Σχεδίου.

Ν. ΑΛΑΒΑΝΟΣ. Εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν διόρθωσιν πού ἔκαμε ὁ κύριος Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, διότι πράγματι ἔχομεν καὶ νομοσχέδια πού ἡμποροῦν κατ' ἄλλην διάταξιν νὰ διορθωθοῦν. Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν παρ. 3. Δεχόμεθα τὴν τροπολογίαν ὡς διατυπώθη, μὲ μίαν προσθήκην εἰς τὸ τέλος. Δηλαδή, ἡ τροπολογία αὕτη νὰ λέγῃ ὅτι «τροπολογία βουλευτῶν ἐπὶ σχεδίων Νόμων καὶ προτάσεων τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὁλομελείας, ἡ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν, ἐάν δὲν ὑποβληθοῦν μέχρι καὶ τῆς προτερείας τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάξεως τῆς συζητήσεως, ἐκτός ἐάν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτὴν συγκατατίθεται καὶ ἡ Κυβέρνησις».

Αὐτὸ εἶναι μία ἐπιτυχὴς προσθήκη ἀναμφισβήτητα καὶ ὑπὸ τὴν πείρα τὴν ὁποίαν ἀπεκτήσαμεν καὶ ἀπὸ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο ἀπαραίτητον νὰ γίνῃ αὕτη ἡ διόρθωσις. Ἀλλὰ ἐπὶ πλέον ὅμως πρέπει νὰ προστεθῇ —διότι καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων ἐπιτελοῦντες σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν ἔργον καὶ ἀνάλογον πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως— ὅτι ὁ περιορισμὸς δὲν ἰσχύει προκειμένου περὶ Ἀρχηγῶν κομμάτων ἢ ὁμάδων. Δηλαδή οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν ὁμάδων ἔχουν δικαίωμα πλέον ἡμῶν τῶν κοινῶν βουλευτῶν διὰ μίαν τροπολογίαν τὴν ὁποίαν νομίζουσι ἐκ τῆς πείρας τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ἔλθῃ. Νομίζω ὅτι εἶναι μία ἀποφῆς ἡ ὁποία εἶναι δικαία καὶ ὀρθὴ καὶ ἡ ὁποία ἐν τῇ πράξει συμβαίνει, δηλαδή ἐν τῇ πράξει πράγματι ἡ Κυβέρνησις μίαν πρότασιν ἐνὸς Ἀρχηγοῦ κόμματος θὰ τὴν συζητήσῃ μὲ πολὺ σοβαρότητα καὶ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῆς. Διότι ἐάν μὲν τὴν θέσωμεν καὶ εἰς τὸ καίμενον τοῦ Συντάγματος νομίζω, ὅτι ἐναρμονίζεται πλήρως μὲ τὸ Κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα καὶ μὲ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ ἡ Ἀντιπολίτευσις. Αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις εἶχον νὰ κάνω κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐπ' αὐτῆς ἐγένετο μακρὰ συζήτησις καὶ ὁ κύριος Ὑπουργὸς ἐδήλωσεν ὅτι δὲν τὴν ἀποδέχεται.

Ὁ κύριος Κακλαμάνης ἔχει τὸν λόγον.

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, εἰς τὴν παράγραφον 1 καὶ εἰς τὴν παράγρ. 2 τοῦ συζητουμένου ἀρθρου ὑπάρχει ἡ αὕτη διατύπωσις διὰ τὸ στάδιον τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ τὴν κατάθεσιν τοῦ σχεδίου Νόμου ἢ τῆς προτάσεως Νόμου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπίσης τὸ στάδιον πού ἀκολουθεῖ εἰς τὴν ὑποβολὴν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἀρμοδίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τῆς ἀπράκτου τῆς προεδρίας. Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ διευκρινισθῇ διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ ἡ περίπτωση μετὰ τὴν περὶ αὐτῶν τοῦ ἔργου τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ παραπεμφθῇ τὸ σχέδιον Νόμου ἢ ἡ πρότασις Νόμου εἰς τὴν Νομοτεχνικὴν Ἐπιτροπὴν. Ὅσον καὶ ἂν δὲν εἶναι ἐκβαίως εἰς τὴν σκέψιν μας, ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν ἤρχισεν ἀκόμη νὰ λειτουργῇ αὕτη ἡ Νομοτεχνικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία θὰ εἶναι εἰς τὰ πλαίσια αὐτῆς τῆς Ὑπηρεσίας ἡ ὁποία θὰ συγκροτηθῇ δυνάμει τοῦ 2 ἐδαφίου τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἀρθρου 55 καὶ δὲν γνωρίζομεν πῶς θὰ λειτουργήσῃ εἰς τὴν πρᾶξιν ἡ Νομοτεχνικὴ Ἐπιτροπὴ, καλὸν θὰ εἶναι εἴτε ὡς ἐρμηνευτικὴ δῆλωσις εἴτε διὰ μιᾶς προσθήκης εἰς τὴν παράγραφον 1 νὰ τεθῇ: «Πάν σχέδιον καὶ πάντα πρότασις Νόμου συντάσσεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως πρὸ τῆς

παραπομπῆς δὲ αὐτῶν εἰς τὴν οἰκείαν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν παραπέμπονται εἰς τὴν Νομοτεχνικὴν Ἐπιτροπὴν».

Κ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Νὰ τεθῇ «δύναται».

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. Μάλιστα, «δύναται».

Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ. Δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησης ἐπ' αὐτοῦ.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικά ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησης.

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. Εἰς τὸ ἐδάφ. 3 τῆς παρ. 2 μετὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ ἀξιολύτου κυρίου Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία ἐγένετο ἀποδεχτὴ πρὸ ὀλίγου νὰ διαγραφῇ τὸ διαζευτικὸν «ἢ».

Κ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ «καὶ» ἥτοι «καὶ τοῦ εισηγητοῦ».

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Δὲν σὰς ἱκανοποιεῖ αὐτό;

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. Ὅχι. Νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἀκούῃ τὸν Εἰσηγητὴν τῆς Βουλῆς καὶ τὸν Ὑπουργὸν μόνον δι' αὐτὸ πρτείνω νὰ τεθῇ «τῶν εισηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς». Διότι ἐν τῇ πράξει ἔχει κρατήσει, νὰ ἀκούῃ ἡ Βουλὴ δύο εισηγητάς, τὸν εισηγητὴν τῆς πλειοψηφίας καὶ τὸν εισηγητὴν τῆς μειοψηφίας.

Αἱ παρατηρήσεις μου εἶναι καθαρῶς νομοτεχνικαί. Νομίζω ὅτι τὸ ἐδάφ. 3 τῆς παρ. 2, μετὰ τὴν παρεμβολὴν τῆς φράσεως τοῦ κυρίου Προέδρου τῆς Βουλῆς, θὰ πρέπει νὰ διατυπωθῇ ὡς ἐξῆς: «Ἡ συζήτησις ἀρχεται μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τῶν εισηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς».

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Διαβάσατε παρακαλῶ καὶ τὸν τελευταῖον στίχον.

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. «Ἐάν δὲν ἐγένετο τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως νόμου». Αὐτὸ καλύπτει τὸν Ὑπουργόν, ὁ ὁποῖος ὡς γνωστὸν καταθέτων τὸ καίμενον τοῦ σχεδίου νόμου καταθέτει καὶ τὴν εισηγητικὴν του ἐκθεσιν. Ἐπομένως θὰ γίνῃ ἡ εἰσήγησις τῶν εισηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ θὰ καταχωρηθῇ συνταγματικῶς αὐτό, πού ἦδη ἰσχύει. Ἐνῶ, ὅπως ἔχει ἡ διατύπωσις, ἄνευ αὐτῆς τῆς διορθώσεως ἡ Βουλὴ θὰ ἀκούῃ ἕνα μόνον εισηγητὴν. Αὐτὰ θὰ τὰ λέγῃ τὸ Σύνταγμα. Εἰς τὴν παράγραφον 3 συνεφωνήσαμεν ἐπ' αὐτοῦ. Εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον νομίζω ὅτι ἡ ἀπάλειψις τῆς, ὡς εἶχε μετὰ πρότασιν τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἡ ἀντικατάστασις τῆς διὰ τῆς προτάσεως τὴν ὁποίαν ἐκάνατε δεκτὴν, νομίζω ὅτι εἶναι διάφορον τὸ θέμα τῆς παραγρ. 6 ὅπως ἔχῃ τώρα εἰς τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ τὸ τῆς τροπολογίας, τὴν ὁποίαν —ἐπαναλαμβάνω— ἀπεδέχθητε πρὸ ὀλίγου.

Ἡ ἀποφῆς μου εἶναι ὅτι θὰ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἀπὸ τὸ Σῶμα ἡ τροπολογία αὕτη, ὥστε ἀπαξ τοῦ μηνὸς καὶ κατὰ τὴν σειράν τῆς καταθέσεως τῶν νὰ συζητοῦνται ἐκκρεμεῖς προτάσεις Νόμων, ἀλλὰ παραλλήλως νὰ συνεισάγωνται καὶ νὰ συζητοῦνται ὅμοι ἐκκρεμεῖς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου προτάσεις Νόμων ἢ σχέδια Νόμων. Ἀντικαθίσταται εἰς τὴν ἀποψιν αὐτὴν, ὅτι πρακτικῶς δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ταυτόχρονη συζήτησις δύο καιμένων. Θὰ ἤθελα καὶ ὑποφράξω νὰ πῶ τὸ ἐξῆς: «Ὅτι δὲν πρόκειται περὶ συζητήσεως δύο διαφορετικῶν καιμένων. Ἡ οἰκονομία τῆς συζητήσεως θὰ καθορίσῃ ποῖα θὰ προηγηθῇ, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν συζήτησιν θὰ τίθεται ὑπ' ὄψιν τοῦ Σώματος καὶ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐκκρεμὴς πρότασις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. Δὲν ἐλέπω, διὰ νὰ ὑπαναχωρήσῃ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ μίαν πρότασιν, τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθη ἡ πλειοψηφία εἰς τὴν Συνταγματικὴν Ἐπιτροπὴν, πρότασιν, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἐκάναμε, νὰ συζητοῦνται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐκκρεμεῖς προτάσεις Νόμων καὶ σχέδια Νόμων ταυτόχρονα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι βουλευταί, εξηγητήθη ὁ κατάλογος τῶν ἐγγεγραμμένων νὰ δημηγήσων ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 74. Παρακαλεῖται ὁ κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ν' ἀναγνώσῃ τὴν τελικὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 74 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολουθῶς: «Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις Νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρὸ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν — Ὀλομέλεια ἢ Τμήματα — δύναται νὰ παραπέμπεται πρὸς νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν ἐν παραγράφῳ 5 τοῦ ἄρθρου 65 ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς».

Διαγράφεται τὸ προστεθὲν δεύτερον ἐδάριον εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ σχεδίου τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον ἐζήτησε ὁ κύριος Πρόεδρος τοῦ Π.Α.Σ.Ο.Κ. καὶ ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ κύριος Παπαληγούρας.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Ὁρθῶς.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἐπίσης ἡ παρ. 2 διατυπῶνται ὡς ἀναγνώσθη ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κυρίου Παπακωνσταντίνου, διὰ τὸ τρίμηρον.

Κ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). ἔχει διανεμηθῇ.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ προτείνω τὴν ἀκόλουθον διατύπωσιν: «Ἡ συζήτησις ἄρχεται μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τῶν εἰσηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς» ἐδῶ νὰ τεθῇ τελεῖα καὶ παῦλα. Τί θέλομεν τὸ παρακάτω;

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. Ἐπὶ θὰ ἀντιγράφεται ὁ Ὑπουργὸς ὅπωςδήποτε νὰ εἰσηγηθῇ κατὰ τὴν κατάθεσιν σχεδίου νόμου ἢ προτάσεως νόμου.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Γίνεται εἰσῆγησις κατὰ τὴν κατάθεσιν;

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. Βεβαίως γίνεται.

Ν. ΑΛΑΒΑΝΟΣ. Δὲν γίνεται κατὰ τὴν κατάθεσιν.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ καὶ Προγραμματισμοῦ). Νὰ ἀρκηται ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν.

Α. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ. Μὰ ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ δημηγήσῃ ὅποτεδήποτε καὶ οὐδεὶς τὸν ἐμποδίζει.

Κ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Εἶναι ὁρθὴ ἡ διατύπωσις, τὴν ὁποίαν ἔχουμεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. Εἶναι περὶ τῆς προσθήκης τῶν τελευταίων λέξεων τῆς φράσεως αὐτῆς «ἐὰν δὲν ἐγένετο» κλπ. Ὁ Ὑπουργὸς δύναται βεβαίως νὰ κάμῃ εἰσῆγησιν, ἀλλὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ὁποία ἀναπληρῶναι τὴν προφορικὴν του εἰσῆγησιν.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Παράγραφος 3: «Τροπολογίαὶ βουλευτῶν ἐπὶ σχεδίων νόμων καὶ προτάσεων τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὀλομέλειας ἢ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς δὲν εἰσάγονται, ἐὰν δὲν ὑποβληθῶν μέχρι καὶ τῆς προτεραιότητος τῆς ἐνάρξεως τῆς συζήτησεως, ἐκτὸς ἐὰν εἰς τὴν συζήτησιν συγκατατίθεται ἡ Κυβέρνησις».

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ. Κύριε Ὑπουργέ, νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Μαύρου καὶ τοῦ κυρίου Ἀλαβάνου διὰ τὴν ἐξαίρεσιν καθ' ὅταν ἀφ' ὧν τοὺς Ἀρχηγούς ἢ τοὺς ἐκπροσώπους Κομμάτων ἢ Ὁμάδων. Εἶναι δυνατόν νὰ ληθῇ ὑπ' ὄψιν αὕτη;

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Κύριε Πρόεδρε τοῦ Π.Α.Σ.Ο.Κ., συνζητήσαμεν διὰ μακρὸν ἐπ' αὐτοῦ καὶ κατελήξαμεν ἡμεῖς τοῦλάχιστον εἰς τὴν ἀποψιν, ὅτι δὲν

θὰ πρέπει νὰ αἰφνιδιάζεται ἡ Κυβέρνησις, οὔτε ἡ Βουλὴ. Ἐχομεν θέσει μίαν βασικὴν προϋπόθεσιν, μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν, δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ ἐν τῇ Βουλῇ πρὸ τῆς παρόδου τριμήρου.

Ἐπομένως θὰ ἔχωμεν ὅλην τὴν ἀνταγὰ διὰ νὰ διατυπώσωμεν τὰς τροπολογίας μας. Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν ἀνακύβῃ θέμα τροπολογίας ἢ προσθήκης ὅπως ἐγένετο ἐπὶ Συνταγματικοῦ κειμένου πρὸ δύο ἡμερῶν ἀσφαλῶς θὰ συζητηθῇ ἀλλὰ δὲν θὰ πρέπει νὰ αἰφνιδιάζωμεθα...

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, μίαν λέξιν, μὲ συγχωρήσῃτε, διότι δὲν ἔτο ἐδῶ εἰς τὴν συζήτησιν ὁ κύριος Παπακωνσταντίνου καὶ ἴσως θὰ πρέπει νὰ τὸ γνωρίζῃ αὐτό. ἔχω τενίσει κατὰ τὴν ἀπουσίαν σας, κύριε Πρόεδρε τοῦ Π.Α.Σ.Ο.Κ. εἶναι δυνατόν λόγῳ προσθηκῶν ἢ ἀλλαγῶν τὰς ὁποίας κάμει ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσέχθη καὶ συζητεῖται, νὰ παραστῇ ἀνάγκη τροπολογιῶν. Ζητήσαμεν αὐταὶ αἱ περιπτώσεις νὰ καλυφθῶν καὶ νὰ γίνωνται δεκταὶ αἱ τροπολογίαι πρὸς συζήτησιν τὰς ὁποίας ὑποβάλλουν Ἀρχηγοὶ Κομμάτων ἢ ὁμάδων.

Αὐτὰς τὰς ἀπέρριψεν ἴσως ὁ κύριος Πρόεδρος καὶ ἔτι ἔμπορει νὰ αἰφνιδιασθῇ ἡ Ἀντιπολίτευσις, ὅταν συζητῇται κείμενον ἄλλο ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἤλθε εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν, λόγῳ τῶν μεταρρυθμίσεων πού ἔχετε κάμει εἰς ὁ ἴδιος.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἡ παράγραφος 4 ὡς ἔχει, ἢ παράγραφος 5 ὡς ἔχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μάλιστα, μάλιστα.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἡ παράγραφος 6 διαγράφεται καὶ προστίθεται ἡ ὑποβαλλομένη ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος Ε.Δ.Α.—Κ.Κ.Ε. τροπολογία: «Ἀπὸ τοῦ μὲν εἰς προσδιοριστέαν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἡμέραν ἐγγράφονται εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν κατὰ προτεραιότητα καὶ συζητοῦνται αἱ ἐκκρεμεῖς προτάσεις νόμων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 74 ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Δεκτόν, δεκτόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Συνεπῶς τὸ ἄρθρον 74 γίνεται δεκτὸν ἔχον ὡς ἀκολουθῶς:

Ἄρθρον 74.

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, πρὸ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, Ὀλομέλεια ἢ Τμήματα δύναται νὰ παραπέμπεται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 65 ἐπιστημονικὴν ὑπηρεσίαν, ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς, ὡς εἰδικώτερον νόμος θέλει ὁρίσει.

2. Αἱ εἰς τὴν Βουλὴν κατατιθέμεναι προτάσεις καὶ σχέδια νόμων, παραπέμπονται εἰς τὴν οἰκίαν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν. Ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως ἢ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν ταύτης, εἰσάγονται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν, μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἡμερῶν, πλὴν ἂν ἔχουν χαρακτηρισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ὡς ἐπείγοντος χαρακτήρος. Ἡ συζήτησις ἄρχεται μετὰ προφορικὴν εἰσῆγησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τῶν εἰσηγητῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

3. Τροπολογίαὶ βουλευτῶν ἐπὶ σχεδίων νόμων καὶ προτάσεων τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὀλομέλειας ἢ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν ὑποβληθῶν μέχρι καὶ τῆς προτεραιότητος τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς συζήτησεως, ἐκτὸς ἂν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν συγκατατίθεται καὶ ἡ Κυβέρνησις.

4. Δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν τροποποίησιν διατάξεως ὑφ' ἡγεσίᾳ τοῦ νόμου, ἂν δὲν καταχωρίζεται, εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν, ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως.

εἰς τὸ καίμενον δὲ τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως ὁλόκληρες ἢ μὲν διατάξεις, ὡς διαμορφοῦνται διὰ τῆς τροποποιήσεως.

5. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, περιέχουσα διατάξεις ἀσχετοῦς πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῶν, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν.

Ὁδεμία προσθήκη ἢ τροπολογία εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν σχετίζεται πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς προτάσεως ἢ τοῦ σχεδίου νόμου.

Ἐν ἀμφισβητήσει ἀποφαίνεται ἡ Βουλὴ.

6. Ἀπὸ τοῦ μῆνός, εἰς προδιοριστέαν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἡμέραν, ἐγγράφονται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν κατὰ προτεραιότητα καὶ συζητοῦνται ἐκκρεμαῖς προτάσεις νόμων.

Κ. Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Πρόεδρος τῆς Βουλῆς). Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐνθυμῶμαι δι' ὀλίγας στιγμὰς τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Νομίζω, ὅτι τὰ ἀκολουθοῦντα δύο ἄρθρα, δὲν συνεχονται ὑπολύτως μὲ τὰ ψηφισθέντα, διὰ νὰ εἶναι ἐπιβεβλημένον νὰ συζητηθῶν ἀμέσως ἐν συνεχείᾳ τῶν ἡδὴ ψηφισθέντων.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον προτείνω ὅπως ἡ Βουλὴ συζητήσῃ τὸ ἄρθρον 78, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν φορολογικὴν καὶ δημοσιονομικὴν πολιτικὴν, εἰς τρόπον, ὥστε ὁ κύριος Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι θεβαρμένον μὲ τόσας ὑποχρεώσεις, νὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἔργον του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι συνάδελφοι, γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 75 ὅπως εἶναι διατυπωμένον.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Δεκτόν, δεκτόν.

Μεθ' ὃ, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 75 τοῦ Σχεδίου Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη ἔχον οὕτω:

* Ἀρθρον 75.

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου, συνεπαγόμενα ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ Ὑπουργῶν, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, καθοριζούσης τὴν δαπάνην, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ βουλευτῶν, διαβιβάζεται, πρὸ πάσης συζητήσεως, εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἐκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ἄλλως, παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ πρότασις νόμου εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

2. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐκθεσὶν του ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Μόνον παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

3. Σχέδιον νόμου, συνεπαγόμενον δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ ἐιδικῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ τρόπου καλύψεώς των, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

4. Σχέδιον νόμου, δι' οὗ ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ ἐιδικοὶ φόροι ἢ οἰαδήποτε φύσεως ἐὰν ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δέον νὰ προσυπογράφεται καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, συμφωνοῦμεν νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀρθροῦ 78 καὶ μετὰ νὰ ἐπανέλθωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀρχεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 78. Τὸν λόγον ἔχει ὁ κύριος Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντονισμοῦ). Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἀρθροῦ 78 πρέπει νὰ παραμείνῃ ὅπως ἔχει ἤτοι: «Ὁὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδὲ εἰσπράττεται ἄνευ ἐιδικοῦ νόμου». Ἡ δευτέρα παράγραφος θέλει κάποια προσθήκην, κάποια διόρθωσιν. Δὲν ἡμποροῦμεν νὰ δεχθῶμεν ὅτι «Φόρος ἢ ἄλλο οἰοδήποτε οἰκονομικὸν ἐξόσιον δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος».

Ἀντιλαμβάνομαι εἰς τί ἀπέβλεπον οἱ κύριοι συνάδελφοι, ἀλλὰ ἐὰν ἐψηφίζετο ἡ παράγραφος αὕτη ὡς ἔχει θὰ εὐρισκόμεθα πρὸ τῆς ἐξῆς καταστάσεως: Ὑποθέτατε ὅτι εἶχατε μίαν Κυβέρνησιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τὸν Ἰούνιον. Αὕτη ἡ Κυβέρνησις δὲν ἡμποροῦσε νὰ μεταβάλῃ τοὺς συντελεστὰς τῆς ἀμέσου φορολογίας παρὰ μετὰ 1 1/2 ἔτος θὰ εἶναι δηλαδὴ ὑποχρεωμένη νὰ ἐφαρμόσῃ ἐπὶ 1 1/2 ἔτος τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῶν ἀμέσων π.χ. φόρων τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως ἢ ἴσως καὶ τριῶν Κυβερνήσεων προηγουμένων. Δὲν θεωρῶ ὅτι οἱ συνάδελφοι οἱ ἀναφερθέντες εἰς τὴν ἀναδρομικότητα νόμου ἐσφαλάν. Κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν προσπάθειάν νὰ συμβιβάσω τὰς ἀπόψεις καὶ νομίζω ὅτι τίς συμβιβάζει καὶ ἡ τροπολογία ἢ ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῶν κυρίων συνάδελφων. Προτείνω ἡ δευτέρα παράγραφος σύμφωνα μὲ τροπολογίαν ὑποβληθεῖσαν νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἀκολουθῶς: «Φόρος ἢ ἄλλο οἰονδήποτε οἰκονομικὸν ἐξόσιον δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ Νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος». Προσθέτω: «ἐκτεταμένης πέραν τοῦ προηγουμένου τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου οἰκονομικοῦ ἔτους».

Ἔτσι θὰ ἡμπορῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀλλάξῃ π.χ. τοὺς συντελεστὰς τῆς ἀμέσου φορολογίας οἰαδήποτε ἐποχῇ τοῦ ἔτους, ἔτσι θὰ ἡμπορῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλῃ —διότι ἔκτακται συνδυάσει τὸ καθιστοῦν ἀναγκαῖον— μίαν ἔκτακτον εἴσφοραν σὰν ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐπέβαλε π.χ. ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑθνικῆς Ἑνότητος. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἡμπορῇ νὰ ἀναφερθῇ εἰς φορολογητέαν ὕλην ἢ ὁποία εἶναι δεδομένη τὸ προηγούμενον τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου ἔτος.

Ἔχετε ἐμπρὸς σας τὸ καίμενον τῆς τροπολογίας τῶν κυρίων συνάδελφων.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὸ καίμενον τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παρ. 4 τοῦ Κυβερνητικοῦ Σχεδίου, ὡς τοῦτο ἔχει διατυπωθῇ. Ἐπίσης θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε ἐπὶ τῆς παρ. 5 νὰ κάμω μίαν μικρὰν προσθήκην καὶ θὰ σὰς ἐξηγήσω τοὺς λόγους.

Παρακαλῶ ἡ παράγραφος 5 νὰ διατυπωθῇ ὅπως ἀκριβῶς ὑπέβαλαν σχετικὴν τροπολογίαν οἱ ἀξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι. Ἦτοι ὡς ἐξῆς: «Κατ' ἐξίμεισιν ἐπιτρέπεται ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν Νόμων πλασιῶν ἐπιβολὴ ἐξισωτικῶν ἢ ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν, ὡς καὶ ἡ λήψις οἰκονομικῶν μέτρων ἐν τῇ πλασιῇ τῶν διεθνῶν σχέσεων τῆς χώρας πρὸς οἰκονομικοὺς Διεθνεῖς Ὀργανισμοὺς ἢ ἀποδεδειγμένον εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς χώρας».

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Κύριε Πρόεδρε

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντονισμοῦ καὶ Προγραμματισμοῦ). Θὰ σὰς ἐξηγήσω τί σημαίνουν αὐτά. Πρόκειται περὶ ἀνισταθμιστικῶν εἰσφορῶν καὶ ἀντισταθμιστικῶν δασμῶν.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Κύριε Ὑπουργέ, ἡ τροπολογία δὲν τὸ ἀναφέρει αὐτό. Ἀπλῶς πρέπει νὰ γίνῃ μία διόρθωσις.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντονισμοῦ καὶ Προγραμματισμοῦ). Μάλιστα θὰ σὰς ἐξηγήσω.

Διὰ μὲν τὸ πρῶτον μέρος δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ συζήτησις. Ξέρετε κατὰ ποίαν διαδικασίαν πολλάκις συντηρώμενα ἐπιβάλλονται ἀντισταθμιστικαὶ εἰσφοραὶ ἢ ἐξισωτικαὶ εἰσφοραὶ ἢ ἐξισωτικοὶ δασμοὶ ἀντιτάμπειν εἰς τὰς χώρας π.χ. τῆς Ε.Ο.Κ. διὰ μιᾶς ἀπλῆς διοικητικῆς ἀποφάσεως καὶ πόσον εὐμετάβλητοι εἶναι πολλὰς φορές αἱ εἰσφοραὶ καὶ γενικώτερον τὰ λαμβανόμενα πρὸς τοῦτο μέτρα.

Θὰ σὰς ὑπενθυμίσω ὅτι ὅταν συναντούσαμε π.χ. διὰ τὰ ἑλληνικὰ ροδάκινα δυσκολίες ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγὴν τους, τίς συναντούσαμε διότι ἄλλως ἢ ἀπόφασις εἴτε ποσοστιαίως εἴτε διότι ἀπηγορεύτο ἡ ἐξαγωγή διὰ μίαν ἐβδομάδα ἢ 3—4 ἡμέρας. Μετὰ δὲ ἡ χώρα ἤρε τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ ἔφευγαν τὰ ροδάκινα. Ἐμεῖς δὲν θὰ μποροῦσαμε διὰ ἀντιστοίχου νόμου νὰ προστατεύσωμεν τὴν παραγωγὴν;

Ἀλλὰ ἀνεξάρτητα μὲ τοὺς δεσμούς μας μὲ τὴν Ε.Ο.Κ. συχνὰ παρουσιάζονται ἀνάγκαι πού ἐπιβάλλουν τὴν λήψιν οἰκονομικῶν μέτρων ποικίλης φύσεως διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς χώρας.

"Όλα αυτά δεν θα είναι δυνατόν ή Κυβέρνησις διὰ διοικητικών απλώς πράξεων να τὰ επιβάλῃ ἀλλὰ θὰ εἶναι δυνατόν να τὰ επιβάλῃ ἐνεργούσα κατ' ἐφαρμογὴν Νόμων Πλατιών. ὡς ἔχει ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις ὑπὸ τῶν ἀξιολόγων κ.κ. συναδέλφων.

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν να στερούμε τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τῶν δυνατοτήτων τὰς ὁποίας ἔχουν ὅλες αἱ Κυβερνήσεις τῶν πολιτισμένων χωρῶν ἀνεξαρτήτως. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ προστατίουν τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας τῶν.

Σὰς ζητῶ, λοιπόν, νὰ προταρμόσωμεν ἀκριβῶς τὰς σχετικὰς Συνταγματικὰς Διατάξεις πρὸς τὰ διεθνή δεδομένα καὶ γὰρ ἡμεῖς ἔχουμε πρὸς τὰ διεθνή δεδομένα εἰδικῶς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὰ διεθνή δεδομένα γενικῶς. Ἀλλῶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀντιθῇ οἰκονομικὴ πολιτικὴ εἰς τὸν τόπον αὐτὸν εἴτε ὑπὸ τὴν παρούσαν Κυβέρνησιν εἴτε ἀπὸ τὰς διαδόχους τῆς. Δὲν νομοθετοῦμεν αὐτὴν τῇ στιγμῇ ἐν ᾗ εἶναι τῆς παρούσης Κυβερνήσεως. Σήμερον εἰμὲν ἡμεῖς ἐδῶ, αὐρὶον θὰ εἴσθῃ σεῖς ἐνδεχομένως. Δὲν πρέπει, λοιπόν, νὰ ἔχη ἡ οἰαδήποτε Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὰς δυνατοτήτας, τὰς ὁποίας τῆς παρέχουν ὅλα τὰ Συντάγματα ὅλων τῶν προηγμένων χωρῶν τοῦ κόσμου; Πρέπει νὰ τὰς ἔχη. Καὶ δι' αὐτὸ σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῇτε τὰς τροπολογίας ὡς τὰς διετύπωτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῆς Ε.Κ.—Ν.Δ. ἔχει τὸν λόγον.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, συμφωνῶ καὶ μετὰ τὰς δύο προτάσεις — διορθώσεως, ποὺ ἔκαμε εἰς τὸ ἄρθρον 78 ὁ κ. Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ.

Θέλω νὰ προσθέσω διὰ τὴν πρώτην, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διατάξεως, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ — αὐτὴ ποὺ ἀφορᾷ τὴν παράγρ. 2, ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος τῶν φορολογικῶν νόμων — εἶναι πρότασις, τὴν ὁποίαν σεῖς ὁ ἴδιος ὑπεβάλετε καὶ ἐψηφίσατε, δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησις. Τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον ζητεῖ τὴν μὴ ἀναδρομικότητα τῶν φορολογικῶν νόμων, ἀλλὰ συμφωνῶ ὅπως αὐτὸ ἐντοπισθῇ εἰς τὸ οἰκονομικὸν ἔτος — ὅπως λέγει ἡ τροπολογία σας — διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ στερεώσωμεν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ δικαιώματος εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις νὰ λαμβάνῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους μέτρα, τὰ ὁποία θὰ δίγουν τὸ εἰσόδημα πάντως τῆς χρήσεως τῆς προηγούμενης καὶ μόνον. Ἐὰν ἡ διάταξις ἐγκρίνηται νὰ γίνῃ μετὰ αὐτὸν τὸν περιορισμόν, αὐτὸ οφείλεται εἰς μίαν ἐμπειρίαν, ποὺ ἔχομεν ἀπὸ κάποιον παλαιότερον νόμον, μισθὲς ἐκ τῶν Βουλῶν τοῦ 1946, ὁ ὁποῖος ἐπέβαλε φορολογίαν ἀναδρομικῶς εἰς πολλὰς χρήσεις καὶ δὲν ἦσαν εἰς θέσιν οἱ φορολογούμενοι νὰ ἐκπληρώσουν τὰς υποχρεώσεις τῶν, διότι δὲν ἐγνώριζαν, ὅτι τὸ εἰσόδημα αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶχον καὶ τὸ ὁποῖον κατηνύλωσαν, θὰ ὑπῆγετο εἰς φορολογίαν. Αὐτὸ τὸ ἐνδεχόμενον, ποὺ πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ, τὸ ἀποκλείει ἡ προσθήκη ὅτι ἀφορᾷ τὸ εἰσόδημα τοῦ ἔτους τοῦ προηγούμενου.

Συμφωνῶ ἀπολύτως μετὰ τὴν παράγρ. 5 τοῦ σχεδίου ὡς ἐτροποποιήθη ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ, διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν λήψιν τῶν μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τῆς Οἰκονομίας τῆς Χώρας. Ὅπως πολὺ ὀρθῶς εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ το δικαίωμα αὐτὸ τὸ ἔχουν ὅλα αἱ Κυβερνήσεις εἰς τὸν Δυτικὸν χῶρον καὶ λαμβάνουν τὰ μέτρα ἀμέσως χωρὶς νὰ χρειάζεσθαι εἰδικὸν νομοθέτημα τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τοῦ Π.Λ.Σ.Ο.Κ. ἔχει τὸν λόγον.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ. Συμφωνῶ ἀπολύτως ἐκ μέρους τοῦ Π.Λ.Σ.Ο.Κ. καὶ μετὰ τὰς δύο τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κατόπιν τούτου κ. Συνάδελφοι γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον;

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἐγὼ καὶ ὁ κ. Φικιώρης τροπολογίαν, ἡ ὁποία προστέθη καὶ δὲν ἔχει περιληφθῇ εἰς τὸ καίμενον τοῦ ἄρθρου 78.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν ἔχει διατυπωθῇ τῶρα τὸ ἄρθρον κ. Ὑπουργέ;

Ι. ΦΙΚΙΩΡΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, ὁφείλει κανεὶς πράγματι ἰδιαίτερος νὰ ἐξάγῃ τὴν συμπνοὴν τοῦ Σώματος εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ κρίσιν ἄρθρον. Ὅπως ἀκόμη νὰ ἐξάγῃ καὶ τὴν Ὑποεπιτροπὴν καὶ τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ σχεδίου Συντάγματος, διότι εἰς αὐτὰς ὁφείλεται ἡ ἔντασις εἰς τὸ ὑπ' ὄψιν ἄρθρον καὶ τῶν δύο αὐτῶν τροπολογιῶν. Ὅπως τελικῶς διεμορφώθησαν ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου κυρίου Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ. Εἶναι πράγματι δύο τροπολογίαι ἀξίαι ἰδιαίτερας ἐξάρσεως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῶν καὶ ὡς πρὸς τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας ἠθέλησαν οἱ προτείνοντες αὐτὰς νὰ προλάβουν καὶ νὰ ἐπιλύσουν κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ δώσουν τὴν ἐνδεκνυμένην εὐελιξίαν εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ θέματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποία ἀσφαλῶς θὰ ἀντιμετωπίσῃ εἰδικότερον μετὰ τὴν σύνδεσιν τῆς Χώρας μας μετὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα. Εἶναι γεγονός ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 78 ὑπῆρχε ἰδίᾳ παράγραφος, ἡ ὁποία προσέδωκε τὴν περίπτωσιν τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους καὶ ἐν γένει τῶν Δημοσίων Ὀργανισμῶν εἰς τὴν ὠφέλειαν, ἡ ὁποία προέκυπτε ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως Δημοσίων ἔργων ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ὑπερτίμησιν τῆς παρακειμένης ἰδιωτικῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας. Τὸ ἱστορικὸν τῆς διατάξεως αὐτῆς, ὅμως, ἔχει ὡς ἐξῆς. Αὕτη εἶχεν διατυπωθῇ εἰς τὸ ἄρθρον Κυβερνητικὸν σχέδιον, ἐν συνεχείᾳ διεγράφη ὑπὸ τῆς Ὑποεπιτροπῆς, συνεφωνήσθη καὶ ἡ Ὀλομέλεια εἰς τὴν δικταγραφὴν τῆς διατάξεως αὐτῆς, ἡ ὁποία εἶχεν ἄλλωστε κριθῇ καὶ ἐν τελικῶς παρέμεινεν. Θὰ ἔπρεπε νὰ παραμείνῃ ὡς διάταξις ὅχι τοῦ ἄρθρου 78 ἀλλὰ ὡς διάταξις τοῦ ἄρθρου 26 μᾶλλον καὶ.....

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Κύριε συνάδελφε, εἶναι ἡ διάταξις, ἡ ὁποία κατοχυρώνει τὴν προσφάτως ἐπιβληθεῖσαν φορολογίαν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων. Αὐτὴν, ποὺ λέγεται ἡδὴ τὴν περιέλαβε ὁ κ. Παπαληγόρας.

Ι. ΦΙΚΙΩΡΗΣ. Ἐχετε δίκαιον, κ. Ὑπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριε Φικιώρη, εἶπομεν νὰ ἀναγνώσῃτε τὴν τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ἀπεδέσθη ὁ κ. Ὑπουργὸς διότι ἐπεραιώθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τούτῳ ἄρθρῳ.

Ι. ΦΙΚΙΩΡΗΣ. Εἰς τὴν παραγρ. 1, τοῦ ἄρθρου 78 ἡ προταθείσα τροπολογία ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐννοίας τοῦ φόρου καὶ εἶναι μία διάταξις, ἡ ὁποία πράγματι διὰ πρώτην φορὰν θεσμοθετεῖται Συνταγματικῶς. Νομίζω δέ, ὅτι εἶναι ἀναμφισβήτητος σκόπιμος δεδομένου, ὅτι ἀποδίδει ὑπὸ εὐρύτεραν ἐννοίαν τὸ ἀντικείμενον τοῦ φόρου. Μετὰ δηλαδὴ τὴν φράσιν «οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδὲ εἰσπράττεται ἀνευ τυπικοῦ νόμου» ἡ ὑπὸ κρίσιν τροπολογία συνεχίζει καθορίζουσα πλέον διὰ τῆς φράσεως «Καθορίζοντες τὸ ὑποκείμενον τῆς φορολογίας καὶ τὸ εἰσόδημα, τὴν περιουσίαν, τὰς δαπάνας καὶ τὰς συναλλαγὰς ἡ τὰς κατηγορίας τούτων, εἰς τὰς ὁποίας ὁ φόρος ἀναφέρεται». Τὸ ἀντικείμενον ὑπὸ εὐρύτεραν ἐννοίαν τοῦ φόρου. Αὕτη εἶναι ἡ τροπολογία, τὴν ὁποίαν νομίζω, ὅτι πρέπει τὸ Σῶμα νὰ δεχθῇ, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δίδεται ἀκριβῶς ἡ ἐννοία τοῦ ἀντικειμένου τοῦ φόρου.

ΙΙ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντονισμοῦ καὶ Προγραμματισμοῦ). Δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρηση νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία. Πᾶσι νὰ μοῦ ἐξηγήσετε, πῶς διὰ αὐτῆς τῆς διατάξεως προστάτεύεται ἡ προσράπτως — κατὰ τὴν γνώμην ὀρθότατα — ἐπιβληθεῖσα φορολογία τῶν ἀκινήτων.

Ι. ΦΙΚΙΩΡΗΣ. Ἀξιότιμε κ. Ὑπουργέ Συντονισμοῦ.....

Ν. ΑΛΑΒΑΝΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα μετὰ τὸ ψήφισμα πρέπει ἡ τροπολογία νὰ ἔχῃ ἀπορριφθῇ καὶ νὰ ἔχῃ ὑπογραφῇ ἀπὸ 20 βουλευτάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐγὼ διανεμηθῇ.

Ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἔχω ἀντίρρηση εἶναι νὰ ὑπάρξῃ ἡ διατύπωσις ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ νὰ μὴ γίνῃ συζητήσεως περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἐκλήρυνθη περαιωμένη ἡ συζήτησις.

Ι. ΦΙΚΙΩΡΗΣ. Μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ κάμω μίαν σύνταμον ἀναφορὰν εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς τροπολογίας αὐτῆς; Ἡ τροπολογία αὕτη ἔχει προταθῇ παρὰ τοῦ ἀξιότιμου Γενικοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς πλειοψηφίας κατὰ τὴν συζήτησιν. ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας, τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 78 καὶ δὲν ἐγένετο δεκτὴ. Ἐγένετο δεκτὴ ἡ παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 78 μέχρι τοῦ σημείου «ἄνευ τυπικοῦ νόμου». Ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐπεξηγήσεις αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ φόρου δὲν ἐγένετο δεκτὴ. Ἦδη, ἡ, τότε προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εἰσηγητοῦ τροπολογία, ἐπαναφέρεται, προτάσει 20 βουλευτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ψήφισμα καὶ αὐτὸ πλέον τίθεται ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Σώματος.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντονισμοῦ). Θὰ παρέκλινον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία, τὴν ὁποίαν σὰς ἀνέγνωσα μὲ μίαν περίπου διόρθωσιν «οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται, οὐδ' εἰσπράττεται, ἄνευ τυπικοῦ νόμου, καθορίζοντος τὸ ὑποκείμενον τῆς φορολογίας καὶ τὸ εἰσόδημα, τὸ εἶδος τῆς περιουσίας, τὰς δαπάνας καὶ τὰς συναλλαγὰς», προσθέτω τὴν λέξιν εἶδος ἢ τὰς κατηγορίας τούτων, εἰς τὰς ὁποίας ἀναφέρεται ὁ φόρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κ. Γαζής ἔχει τὸν λόγον.

Ν. ΓΑΖΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, διερωτῶμαι, εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιβληθῇ ἀναδρομικὸς φόρος κληρονομίας; Δηλαδή εἶναι δυνατόν νὰ ἐλθῇ σήμερον ὁ νομοθέτης, ὁ ὁποῖος νὰ τροποποιήσῃ τὸν φόρον κληρονομίας διὰ τοὺς ἀποβιώσαντας τὸ προηγούμενον ἔτος; Νομίζω ὅτι γεννᾶται ἓνα θέμα. Ἡ ἐννοία, νομίζω, τῆς προσθήκης, τὴν ὁποίαν ἔκαμε ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ, ἥτο ὅτι ἀφώρα, κυρίως, τὴν αὐξησιν τῶν συντελεστῶν φόρου εἰσοδήματος.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντονισμοῦ). Ἡ ἐκτάκτους ἰσοδυναμοὺς ἐπιβαρύνσεις.

Ν. ΓΑΖΗΣ. Ἀλλά, ἐὰν υποθέσωμεν ὅτι καθιστῶμεν φορολογητέαν μίαν κατηγορίαν προσώπων, ἡ ὁποία δὲν ὑπῆγετο προηγουμένως εἰς φόρον ἢ ἐὰν αὐξήσωμεν φορολογικοὺς συντελεστὰς, ἀναφερομένους εἰς κληρονομίας καὶ εἰπώμεν ὅτι κληρονομία θανόντων τὸ προηγούμενον ἔτος φορολογούνται διὰ ποσοστοῦ πρῆξιμένου καὶ ὅχι δι' ἐκείνου. τὸ ὁποῖον ἴσχυε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαγωγῆς, θὰ περιλαμβανέται καὶ αὕτη ἡ δυνατότης εἰς τὴν τροποποίησιν, τὴν ὁποίαν ἐκάματε; Καὶ ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ φορολογίας εἰσοδήματος, τὸ πρᾶγμα εἶναι λογικὸ καὶ τὸ ἀντιλαμβανόμεθα. Ἐὰν ὅμως τὴν ἐπεκτείνωμεν, ἡμποροῦμεν νὰ πᾶμε τὸσον μακριά, ὥστε νὰ μὴν τὸ θέλετε οὔτε σεῖς ὁ ἴδιος.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συντονισμοῦ). Δὲν ἀπέβλεψα εἰς αὐτὸ διὰ τῆς τροπολογίας ἀλλὰ νομίζω ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ υποθέσῃ ὅτι ὁ νομοθέτης εἶναι ἔμφρων καὶ θὰ κάμνῃ λογικὴν χρῆσιν. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀνεφέρθητε εἰς αὐτὸ τὸ παράδειγμα, ἐὰν θέλετε νὰ κάμνωμεν μίαν ἐρμηνευτικὴν δήλωσιν. Εἶμαι πρόθυμος νὰ τὴν κάμνωμεν, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃ δήλωσις μὲ πάρα πολὺν προσοχήν, οὕτως ὥστε νὰ μὴν ἐξαιρέσῃ κατ' ἀρχὴν τὸν φόρον εἰσοδήματος, διότι οὐδεμία Κυβέρνησις θὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἀσκήσῃ τὴν δημοσιονομικὴν πολιτικὴν.

Δεύτερον νὰ μὴν ἐξαίρεσθαι ἄλλας ἀντιστοιχοῦς ἐκτάκτους εἰσφορὰς αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλονται λόγῳ ἐξαιρετικῶν περιστάσεων ὡσὰν ἐκεῖνας τὰς εἰσφορὰς πού ἐπέβαλεν ἡ Κυβέρνησις Ἑθνικῆς Ἐνότητος κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου. Τὸ θέμα χρειάζεται προσοχήν. Ἐγὼ θὰ ἔλεγα ὅτι αὐτὰ πού εἶπατε δὲν χρειάζεται νὰ κατοχυρωθοῦν συνταγματικῶς καὶ καλύπτονται. ἐνδεχομένως καὶ ἀπὸ τὴν δευτέραν παράγραφον.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Ἡ δευτέρα παράγραφος λέγει σαφῶς «... ἐκτεννομένης πέραν τοῦ προηγούμενου τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου οικονομικοῦ ἔτους».

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συν. καὶ Προγρ/σμοῦ). Δὲν φορολογεῖται ὁ θανὼν, φορολογεῖται ὁ κληρονόμος. Ἐπομένως, ἔχει δικαίον ὁ κ. συνάδελφος, καλύπτεται.

Ν. ΓΑΖΗΣ. Κύριε Ὑπουργέ, ἂν μὲν πρόκειται περὶ μιᾶς φορολογίας εἰσοδήματος, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, διότι θὰ φορολογηθῇ τὸ εἰσόδημα ἐνὸς ἔτους. Ἐὰν, ὅμως, πρόκειται περὶ μιᾶς ἐφ' ἅπασι ἐπιβολῆς φορολογίας καὶ ἡ φορολογία αὕτη ἐπιβάλλεται ἀναδρομικῶς, τὸ πρᾶγμα ἔχει σοβαρότητα. Εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ κάποιος ἄλλος φόρος, ὡς λ.χ. εἰς φόρος κληρονομίας, ὁ ὁποῖος ἡμπορεῖ ν' ἀποδειχθῇ βαρύτερος ἢ ν' ἀναφέρηται εἰς μίαν κατηγορίαν προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπέκειντο μέχρι τοῦδε, εἰς φορολογίαν καὶ τὰ ὁποῖα, ὑποβάλλονται ἤδη εἰς μίαν φορολογίαν, ἡ ὁποία ἡμπορεῖ νὰ εἶναι βαρύτερη, διότι δὲν θὰ ἐκτείνεται εἰς μόνον τὸ εἰσόδημα, ὥστε νὰ εἰπώμεν ὅτι θὰ φορολογηθῇ μόνον τὸ εἰσόδημα μιᾶς περιορισμένης φορολογικῆς περιόδου.

Ἀντιλαμβανόμεναι, ὅτι τὸ θέμα εἶναι ἀρκετὰ τεχνικόν, ἴσως δὲ νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ δοθῇ μία ἀπάντησις αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἶναι ἓνα θέμα, τὸ ὁποῖον, πιθανόν, νὰ θέλετε ὀλίγον χρόνον νὰ τὸ σκεφθῆτε ἢ νὰ τὸ διατυπώσητε. Ὁ περιορισμός, τὸν ὁποῖον ἐθέσατε εἰς τὸ ἀρθρον, πιθανόν νὰ μὴ ἀποδειχθῇ ὅσον ἀνώδυνος φαίνεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Ὑπ. Συν. καὶ Προγρ/σμοῦ). Ἐλπίζω, ὅτι δὲν ἔχετε ἐντελῶς δικαίον, Πρῶτον, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῆς περιουσίας. Δεύτερον, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς ἐκτάκτων εἰσφορῶν, λόγῳ ἐκτάκτων ἀναγκῶν, αἱ ὁποῖαι εἰσφοραὶ θὰ ἐπιβληθῶν, κατ' ἀνάγκην, ἐπὶ ὅλης φορολογικῆς, κτηνείας, ἐνδεχομένως, καὶ εἰς τὸ ἀπώτερον παρελθόν. Πρέπει νὰ ἀρτῶμεν εἰς τὴν σωφροσύνην τοῦ νομοθέτου τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος, κατὰ τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις. Αὕτη εἶναι ἡ γνώμη μου. Νομίζω, ὅτι εἶναι ἐπαρκὴς ἡ προστασία, ἡ ὁποία παρέχεται.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Νομίζω, ὅτι ἴσως μὲ ὠρισμένας διευκρινήσεις θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀποφευχθῶν αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ὁ κ. Γαζής, διότι τὸ θέμα δὲν εἶναι τὸσον ἀπλόν, ὅσο φαίνεται. Διότι, ἔσται μιᾶς δεδομένης φορολογίας κληρονομικῶν πού ἐπιβάλλεται, ἔσται τοῦ νόμου ὁ ὁποῖος ἴσχυει κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν τῆς κληρονομίας, γίνονται συναλλαγὰς ἐπὶ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας.

Καὶ αὐταὶ αἱ συναλλαγὰς, αἱ μεταδιδάσεις λόγου χάριν, δὲν γίνονται δεκταὶ ἀπὸ τὴν Ἑφορίαν, ἂν δὲν ὑπάρχῃ πιστοποιητικὸν καταβολῆς τοῦ φόρου κληρονομικῶν. Καὶ κατὰ ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἤκουσα νὰ λέγῃ ὁ κύριος Παπαπολίτης καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ οὐσιώδες: Ἐνας ἐξωτικὸς κληρονόμος, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τοῦ ἓνα ὠρισμένου φορολογικὸν καθεστῶς, ἀποδέχεται τὴν κληρονομίαν καὶ προβαίνει εἰς πώλησιν τοῦ μεριδίου του καὶ σὲ τρεῖς μῆνες πληροφορεῖται ὅτι ἄλλαξε ὁ φόρος καὶ τοῦ λένε ἔλα νὰ πληρώσῃς, ἐνῶ δὲν τὸ ἤξερε αὐτό. Δι' αὐτὸ ἔχει σημασία εἰδικήν. Ἄλλο ἡ φορολογία τοῦ ἀκινήτου. Διότι φορολογεῖται τὸ ἀκίνητον, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει. Καὶ ὅπως τὸ ἐκάμαμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν Ἑθνικῆς Ἐνότητος. Ἄλλο, ἐπίσης τὸ εἰσόδημα. Τὸ εἰσόδημα ὑπάρχει καὶ ἀντὶ νὰ πληρώσῃ φόρον 10%, πληρώνει 20%, διότι αἱ ἀνάγκαι ἐπιβάλλουν τὴν μεταβολὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ οικονομικοῦ ἔτους. Ἄλλο, αὐτὸ δὲν ξέρω ἂν ὑπάρχῃ. Καὶ θὰ ὑπάρξῃ μία ἀστάθεια συναλλαγῶν. Δὲν θὰ ξέρουν οἱ κληρονόμοι οὔτε οἱ ἀγορασταὶ, ἂν ἡμποροῦν νὰ συναλλάγουν. Αὐτό, ἔχει κάποιαν σημασίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριε Μπουρνιά, θέλετε νὰ κάνετε ἐρώτημα ἢ νὰ ὁμιλήσετε;

Λ. ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ. Ἐνα ἐρώτημα κύριε Πρόεδρε. Κύριε Ὑπουργέ, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐκτάκτους εἰσφορὰς εἰς τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις τὸ ἐδῆλθμεν καὶ ἀναφέρονται εἰς τὸ μέλλον. Δὲν νομίζω ὅτι θὰ πᾶτε καὶ εἰς αὐτὰς ἀναδρομικῶς. Δηλαδή θὰ μᾶς εἰπῇτε αὐριο δώστε καὶ εἰς τὴν ἐκτακτὴν εἰσφορὰν καὶ ἄλλα. Αὐτὸ εἶπατε πρὶν. Μᾶς φορολογήσατε διὰ τῆς ἐκτάκτου εἰσφορᾶς καὶ ἀφώρα τὸ μέλλον, τώρα θὰ ἔχετε δικαίωμα διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς νὰ μᾶς εἰπῇτε

αυξάνω ακόμη και την έκτακτον εισφοράν; Πρέπει να εξηγηθώτε κύριε Υπουργέ.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπ. Συντονισμού και Προγραμματισμού). Κύριε συνάδελφε, νομίζω, ότι δεν με εννοήσατε. Έφερα ως παράδειγμα τις έκτακτες εισφορές σαν κάτι το οποίο δεν θα ήθύντο να εισαχθώ αν ίσχυε η διάταξις ως έτροπολογήθη.

Α. ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ. Διαιτί;

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπ. Συντονισμού και Προγραμματισμού). Διότι, ως έτροπολογήθη έλεγε, ότι ούδεις φόρος επιβάλλεται αναδρομικώς. Και ή επιβληθείσα έκτακτος εισφορά τον Αύγουστο αφεώρα εις εισόδημα κτηθέν φυσικά το προηγούμενον οικονομικόν έτος. Δεν ήθύντο να αναφερτα εις το μέλλον να κτηθώ εισόδημα. Και δι' αυτό το περρίωριστα και είπον ότι, μάλιστα κύριοι δύνασθε να επιβάλετε τέτοιου είδους εισφοράν αναδρομικώς, αλλά ή αναδρομικήτης δεν θα είναι μείζων του ενός οικονομικού έτους, τοι προηγούμενου οικονομικού έτους, ούτως ώστε να είναι πλήρως κατωχρωμένον αυτό.

Δεν ήμπορεί κανείς να σάς έγγυηθώ, κύριε συνάδελφε, ότι δεν θα υπάρξουν εις τον βίον αυτής της χώρας, εις τον μέλλοντα ιστορικόν της βίον και άλλες στιγμές που θα αναγκασθουν Κυβερνήσεις να επιβάλουν και άλλας έκτακτους εισφοράς. Διαιτί εκπλήττεσθε; Αν υποθεθώ ότι γίνεται κάτι το συγκληρικτικόν, βεβαίωςτα θα επιβάλετο και άλλη εισφορά. Ήξήντηλθεν ή Κυβέρνησις Εθνικής Ένότητος, τι καιώμα όλων των Έλληνικών Κυβερνήσεων που θα την διαδεχθουν εις το διηνεκές, να επιβάλουν έκτακτους εισφοράς αν υπάρξουν έκτακτοι περιστάσεις; Και θα το αποκλείσετε συνταγματικώς; Βεβαίως όχι.

Α. ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ. Όχι δεν το αποκλείομεν δια το μέλλον, όπως την επιβάλλετε δια το μέλλον. Έδώ την επιβάλλετε δια το προηγούμενον έτος. Όπως λέγετε δια τον φόρον εισόδηματος έννοείτε δια το προηγούμενον έτος. Έδώ δεν είναι δια το προηγούμενον έτος.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπ. Συντονισμού και Προγραμματισμού). Κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι σάς τα έξηγησα πάρα πολύ σαφώς διαιτί κάνομεν αυτήν την τροπολογίαν.

Α. ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ. Θέλετε να είπητε ότι ήτο αντισυνταγματική ή φορολογία σας; Διότι αυτό μάς λέγετε, κύριε Υπουργέ.

Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπ. Συντονισμού και Προγραμματισμού). Πρώτον δεν ήτο ιδιική μου ή φορολογία. Διότι κατά σύμπτωση τότε ήμην Διοικητής της Τραπεζής Ελλάδος. Αλλά όρθότατα επέβληθη ή φορολογία αυτή. Και δεν θα ήθύντο να επιβληθώ αν ίσχυεν ή διάταξις, ως την έτροπολόγησεν ή Έπιτροπή.

Κύριε συνάδελφε, ή φορολογία εκείνη δεν θα ήθύντο να επιβληθώ, διότι θα έθεωρείτο ότι ήτο αναδρομική και λέγω ότι τέτοιες φορολογίες θα δύνανται να επιβάλλωνται υπό τούς περιορισμούς τούς οποίους σάς ανέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ό κύριος Πρωτοπαπας, έχει τον λόγον.

Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά το θέμα είναι σοβαρό. Εγώ σημειώνω με ιδιαιτέραν ικανοποίησιν την πρόθεσιν του κυρίου Υπουργού του Συντονισμού ενδεχομένως να επιβάλω και φόρον επί της περιουσίας. Αν το συνάδευε με μίαν υποχρεωτικήν δήλωσιν των πωλητών περί της περιουσίας των, το φορολογικόν μας σύστημα πολύ θα έελατιώνετο στην Ελλάδα.

Δεύτερον, αναμνησθητέως παρσπέμπει εις την έμφρονα κρίσιν του νομοθέτου την χρήσιν αυτών των δυνατοτήτων της φορολογικής αναδρομής εις το παρελθόν, έστω και δια ένα οικονομικόν έτος. Τον νομοθέτην όμως τον περρίωρισαν κάπως αι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων παρά τις υποβληθείσες τροπολογίες τις οποίες εκάναμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ό κύριος Φράγκος έχει τον λόγον.

Δ. ΦΡΑΓΚΟΣ. Βεβαίως τέβομαι την σύμπνοαν όλων των πτερύγων της κίθούσης ταύτης, πλην όμως, θα ήθελα δια λόγους προσωπικής ευθύνης να τονίσω πως πραγματικά εις την Έπιτροπήν Συντάγματος έχειροκροτήσαμεν άπαντες άνεξαίρετως οι συνάδελφοι την διατάξιν αυτήν, ή οποία υπεβλήθη από την Κυβέρνησιν, θάσει της οποίας ό φόρος δεν ήμπορεί να επιβληθώ αναδρομικώς. Είχαμε τονίσει ότι το άρθρον 78 έναρμονίζεται με το άρθρον 7 του Συντάγματος κατά το όποιον έγκλημα δεν υπάρχει ούτε ποινή επιβάλλεται άνευ νόμου ισχύοντος πρό της τελέσεως της πράξεως. Και το μέν άρθρον 7 προστατεύει την έλευθερίαν του πολίτου το δέ άρθρον 78 παράγραφος 2, όπως είχε προστατεύσει την περιουσίαν του πολίτου. Δηλαδή και τα δύο προστατεύουν την προσωπικότητά του. Δι' αυτό νομίζω, ότι θα έπρεπε ή τροπολογία των κυρίων συναδέλφων να δικαιολογηθώ και να τεθώ μόνου δια τας έκτακτους περιπτώσεις και όχι δια πάσαν φορολογίαν. Είναι μία πρόθεσις να μη ισχύη νόμος με αναδρομικήν ισχύν και δύναμιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ό κύριος Πεσμαζόγλου έχει τον λόγον.

Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, ότι το είδος των προβλημάτων που άνέφερεν ό Πρόεδρος, κύριος Μαυρος, είναι περίπου αναπόφευκτον. Είναι και αι περιπτώσεις που άνέφερεν και ό κύριος Γαζής. Με την προσθήκην που έγινε στο δεύτερον εδάφιον, είναι πράγματι δυνατόν και νοητόν να αυξηθώ ό φόρος κληρονομίας επί περιπτώσεων θανάτου που έλαθεν χώρην τον περασμένον χρόνον. Αλλά νομίζω ότι είναι αδύνατον να καλυφθουν όλα τα ενδεχόμενα κατά τρώπον που θα ικανοποιήση την Βουλήν. Το γεγονός ότι ή αναδρομικήτης περιορίζεται εις το προηγούμενον έτος, εκτείνεται δηλαδή μέχρι του προηγούμενου έτους, άποτελεί μίαν σοβαράν απρόλειαν και επιβεβαιώνει αυτό το όποιον και ή Κυβέρνησις έπρότεινε και ό κύριος Πρόεδρος της Ε.Κ.—Ν.Δ. απέδέχθη, ότι δηλαδή είναι βέβαιον, ότι ενδέχεται να υπάρξουν περιπτώσεις όπου φορολογικές ρυθμίσεις θα είναι τέτοιες, ώστε θα άπαιτούν την προσθήκην που προτείνεται σήμερα εις το δεύτερον εδάφιον. Δεν νομίζω ότι ήμπορούμε να αναζητήσωμεν όλες τις περιπτώσεις εκείνες που θα δημιουργήσουν θέμα και προτείνω, όπως ή τροποποίησις του δευτέρου εδαφίου να παραμείνη ως έπροτάθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Έξαντληθέντος του καταλόγου των διηλητών παρακαλώ τον κύριον Υπουργόν να προδύ εις την τελικήν διατύπωσιν του άρθρου.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Υπ. Δικαιοσύνης). Όπως άνεγνώσθη κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Έρωτάται ή Βουλή, γίνεται δεκτόν το άρθρον 78 ως διατυπώθη;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Δεκτόν, δεκτόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Η Βουλή παρδέχθη.

Μεθ' ό γίνεται δεκτόν το άρθρον 78 του Σχεδίου Συντάγματος, ως διαμορφώθη, έχον ούτω:

"Άρθρον 78.

1. Ούδεις φόρος επιβάλλεται ούδ' εισπράττεται άνευ τυπικού νόμου, καθορίζοντος το υποκείμενον της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τας δαπάνας και τας συναλλαγάς ή τας κατηγορίας τούτων, εις τας οποίας αναφέρεται ό φόρος.

2. Φόρος ή άλλο οιοδήποτε οικονομικόν έσρος, δεν δύναται να επιβληθώ δια νόμου αναδρομικής ισχύος εκτεινομένης πέραν του προηγούμενου της επιβολής του φόρου οικονομικού έτους.

3. Έξαιρετικώς, επί επιβολής ή αύξήσεως εισαγωγικού ή εξαγωγικού δαπμοϋ ή φόρου καταναλώσεως, επιτρέπεται ή είσπραξις αυτών από της ήμέρας της καταθέσεως εις την

Βουλὴν τοῦ περὶ αὐτῶν σχεδίου νόμου, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐντὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 42 παρ. 1 προθεσμιῶν, πάντως δὲ τὸ ἐραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου.

4. Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστὴς, αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαίρεσις καὶ ἡ ἀπονομή συντάξεων, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ὁ καθορισμὸς διὰ νόμου τοῦ τρόπου θεσπίσεως τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοσίων ἐν γένει ὀργανισμῶν εἰς τὴν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων προκαλουμένην αὐτόματον ὑπερτίμησιν τῆς παρακαυμένης ἰδιωτικῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας.

5. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμων—πλασιῶν ἐπιβολὴ ἐξισωτικῶν ἢ ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν ἢ δασμῶν, ὡς καὶ ἡ λήψις οἰκονομικῶν μέτρων ἐν τῷ πλασιῷ τῶν διεθνῶν σχέσεων τῆς χώρας πρὸς οἰκονομικοὺς ὀργανισμοὺς ἢ ἀποθελεπόντων εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐπὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸ ἄρθρον 76. Ἐπὶ τοῦ ἁρθρου τούτου ὑπὸ τοῦ Κόμματος τῆς Ε.Κ.—Ν.Δ. ἔχει κατατεθῆ ἡ ἐξῆς πρότασις:

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 1η

Ἡ πρώτη παράγραφος ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συζητεῖται καὶ ψηφίζεται δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων τοῦλάχιστον δύο ἡμέρας καὶ οὐχὶ πλέον τῶν πέντε ἡμερῶν, κατ' ἀρχὴν μὲν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ εἰς τὸ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν».

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 2α

Εἰς τὴν δευτέραν παράγραφον, διαγράφονται αἱ λέξεις: «ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς», αἱ δὲ λέξεις «ἐνὸς τρίτου» ἀντικαθίστανται διὰ τῶν λέξεων «ἐνὸς ἑκτου».

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 3η

Ἡ τετάρτη παράγραφος διαγράφεται.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 4η

Ἡ πέμπτη παράγραφος ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«5. Ἡ Κυβέρνησις ἢ τὸ ἐν δέκατον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως σχέδιον ἢ πρότασις νόμου ἐπείγοντος χαρακτῆρος συζητηθῇ εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν συνεδριάσεων, οὐχὶ μείζονα τῶν τριῶν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ δύο εἰσέτι συνεδριάσεις προτάσει τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἡ Βουλὴ αποφασίζει τὴν κατανομήν τοῦ χρόνου κατὰ θέμα καὶ κατὰ ὁμιλήτην, κατὰ τὰ ἐιδικώτερον ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὀριζόμενα».

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἀπορρίπτει τὴν πρότασιν ταύτην τῆς Ε.Κ.—Ν.Δ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Συνεπῶς τὸ ἄρθρον 76 γίνεται δεκτὸν ὡς διετύπωσεν τοῦτο ὁ κ. Ὑπουργός.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Δεκτόν, δεκτόν.

Μεθ' ὃ, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 76 τοῦ σχεδίου Συντάγματος, ἔχον οὕτω:

* Ἀρθρον 76.

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας καὶ τῶν Τμημάτων συζητεῖται καὶ ψηφίζεται ἐφ' ἑαυτῇ, κατ' ἀρχὴν, κατ' ἄρθρον καὶ εἰς τὸ σύνολον.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, σχέδια καὶ προτάσεις νόμων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχὴν μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ εἰς τὸ σύνολον κατὰ

τὴν δευτέραν. ἐὰν ζητηθῇ τοῦτο μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς κατ' ἀρχὴν συζητήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

3. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐγένοντο δεκατὶ τροπολογίαι, ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροποποιηθέντος σχεδίου.

4. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς κατεπεῖγον, εἰσάγεται πρὸς ψήφισιν, μετὰ περιορισμένην συζήτησιν, εἰς τὴν μετέχουν, πλὴν τῶν οἰκείων εισηγητῶν, ὁ Πρωθυπουργός ἢ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων καὶ ἀνὰ εἰς ἐκπρόσωπος τούτων. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς δύναται νὰ περιορισθῇ ἡ διάρκεια τῶν ὁμιλιῶν καὶ ὁ χρόνος συζητήσεως.

5. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἰδιαίτερας σημασίας ἢ ἐπείγοντος χαρακτῆρος, συζητηθῇ εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν συνεδριάσεων, οὐχὶ μείζονα τῶν τριῶν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ δύο εἰσέτι συνεδριάσεις, προτάσει τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς καθορίζεται ἡ διάρκεια τῶν ὁμιλιῶν ἐκάστου.

6. Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδίκων, συνηθέντων ὑπὸ ἐιδικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συνεστήθησαν δι' ἐιδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ ἐν Ὁλομελείᾳ τῆς Βουλῆς δι' ἰδιαίτερον νόμον, κυρούμενος ἐν ὅλῳ τούτους.

7. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφιστάμενων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινόμησεως αὐτῶν, ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων πλὴν τῶν φορολογικῶν.

8. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἀποκρουθεῖσα ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν σύνοδον, οὐδὲ εἰς τὸ μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς λειτουργοῦν Τμήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀρθρον 77.

Ὁ κ. Πρωτοπαπᾶς ἔχει τὸν λόγον.

Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, τὸ ἄρθρον 77 εἰς τὴν παράγραφον 1 λέγει: «Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν Νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν». Ἐξὼ δὲν θὰ πρέπει νὰ μείνῃ αὐτὴ ἡ διατύπωσις, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ εἰπωμεν ὅτι: «Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν».

Ὅπως λέγει τὸ σχέδιον, τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὴν ἀντικαθίστει ἡ Βουλὴ καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Νομίζω, λοιπόν, κ. Ὑπουργέ τῆς Δικαιοσύνης—ὑπάρχει πρότασις τῆς Ε.Κ.—Ν.Δ. τὴν ὁποίαν προσπαθῶ νὰ ἐπεξηγήσω—ὅτι ἐπειδὴ ἔχομεν δώσει καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Νομοθετικὴν ἐξουσίαν, δὲν ἔμπορῶμεν νὰ εἰπωμεν ὅτι ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία ἀνήκει εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Θὰ πρέπει νὰ εἰπωμεν ὅτι ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν. Ἀλλοιῶς θὰ πρέπει νὰ εἴπητε ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καὶ πότε ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ πότε ἀνήκει εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας. Ἐὰν δὲν κάνωμεν αὐτὴν τὴν διάκρισιν, θὰ πρόκειται περὶ μεγάλου λάθους, τὸ ὅποιον δὲν ἔμπορεῖ νὰ καλυφθῇ κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀποδεχθῆτε τὴν τροπολογίαν αὐτὴν ὅτι ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας.

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ (Ὑπ. Δικαιοσύνης). Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν. Αὕτη εἶναι ἡ ἀπάντησις πρὸς τὸν κύριον Πρωτοπαπᾶν. Ἐκεῖνο ποῦ θέλω νὰ παρατηρήσω εἶναι ὅτι εἰς τὴν παράγραφον 2 ἀναφέρεται ὅτι: «Νόμος μὴ πράγματι ἐρμηνευτικός, ἔχει ἰσχὺν μόνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ». Εἶναι ἀπαραίτητον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Ἐὰν δὲν εἶναι ἐρμηνευτικὸς ὁ νόμος, ἰσχύει ἀπὸ τότε ποῦ δημοσιεύεται.

Γ. ΜΑΥΡΟΣ. Χρειαζέται νὰ τεθῇ, κ. Ὑπουργέ. Νομίζω, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη προδίδει κάποιον νομικὸν σολοικισμόν